

בס"ד

אוסף סיפורים "תרא"

מתוך "ליקוטי שמואל"

מלקט ועורך: ש. אייזיקוביץ

eisikovits1@gmail.com

הגיליון מופיע באתר 'לדעת' וכן ניתן לקבלו לאימייל מדי שבוע על ידי שליחת בקשה. eisikovits1@gmail.com,

058-4852-443

אודה לכם אם תעבירו את העלון לאנשיכם או כתובות של נציג עלון. אשמח לקבל הערות מחכימות ובל"נ אשתדל להתייחס אליהם. גם רשות להדפיס / לחלק / להעתיק / לשמור. - בשעת הצורך הרשות נתונה לאמור מהדברים שבעלון אף שלא בשם אומרם. אבל הבא להדפיס וידפיס בשם אומרם. יביא גאולה לעולם. כמו כן יש אפשרות לקבל כל עלון בכל שפה כמעט שתרצו בתרגום של ווארד .

החיבור הראשון הופיע במסגרת

'מפעל ליקוטי שמואל'

"זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו"

בשעה טובה ומוצלחת, בסייעתא דשמיא, רואה אור ספר חדש ומפעים

ליקוטי שמואל – חומש בראשית

לאחר שנים של עיון, איסוף, ליקוט ועריכה, יוצא לאור ספר ייחודי המאגד –סוף מעשה במחשבה תחילה את מיטב הקטעים, המאמרים, הסיפורים והמשלים שהופיעו בעלוני פרשת השבוע בשנים האחרונות. דברי חן ושכל טוב, שנבחרו בקפידה וערוכים בטוב טעם, כדי להחיות את הלב ולהאיר את השולחן

- מתוכן הפרקים: רעיונות מאירי עיניים לפרשיות השבוע • משלים מעוררי מחשבה • סיפורים נוגעים ללב • פנינים להעשרה ולהעברה בשולחן שבת

מתאים ללימוד אישי, למסירת דבר תורה ולשיחה משפחתית

ערוך ומוגש בעמל רב על ידי הרה"ג שמואל אייזיקוביץ שליט"א

כעת למכירה במחיר שווה לכל נפש –כרך ראשון על חומש בראשית

להזמנה:

<https://dash.bookpod.co.il/product/2231>

השידוך שבוטל (גל' קבלת שבת; מתוך 'מאה ושניים סיפורים' – ח"ד, מאת הרב צבי נקר)

יהודי צריך לקחת אחריות על מעשיו. פעמים רבות הנהגת הקב"ה אתנו היא במידה כנגד מידה שנראית עין בעין. הסיפור המדהים הבא ממחיש לנו זאת היטב, וכך סיפר בעל המעשה: אנו מתגוררים בחו"ל באחת ממדינות אירופה. כאשר נכנסנו לפרק האיש מקדש, ובתנו הבכירה הגיעה לפרקה, ברור היה שעלינו לחפש שידוך בישראל, לא רק בגלל שכל הילדים למדו בארץ ישראל אלא בגין העובדה הפשוטה שאנו ישראלים מבטן ומלידה. רק שנים בודדות קודם לכן עזבנו את הארץ, והילדים שהמשיכו ללמוד בה לא הכירו שפה זרה, ועל אחת כמה וכמה שלא הושפעו משום מנטאליות זרה.

חיפשנו בארץ הצעה מתאימה, וביום בהיר היא הגיעה. שמענו על הבחור רק דברים טובים מכל הבחינות וזו היתה נראית ההצעה הטובה ביותר. העניין התקדם עד שהגיע לקו הגמר, ויום אחד טסנו לארץ כדי להשתתף בווארט המיוחל.

הצד השני ביקש להיפגש לפני כן כדי לסכם מראש בנוגע לכמה עניינים טכניים. הלכתי לפגישה ברוח טובה מתוך ידיעה שמדובר בישורת האחרונה לקראת שבירת הצלחת. אולם בפגישה הופתעתי לשמוע שהם עומדים על כך שהזוג לא יתגורר בחו"ל אפילו יום אחד, למרות שבמקום מגורנו בחו"ל המתינה לה משרה בתחום החינוך, מתאימה ומתגמלת. הייתי המום לגמרי, שכן מראש דובר אחרת ובצורה הכי מפורשת. הצד השני לא הכחיש זאת, אך טען שזו המציאות הנוכחית. מלבד זאת הופתעתי לשמוע על שינויים נוספים בין מה שדיברנו בעבר ולבין מה שדובר עכשיו. יכולתי כמובן להודיע באותו רגע שמדובר כאן באי ישרות זועקת וכו', אך מצד שני ידעתי שאין לי את הסמכות להרוס שידוך מוצלח בגלל וויכוח שהוא בבסיסו טכני, קשה ועקרוני ככל שיהיה. שמעתי את כל דרישותיהם והודעתי להם שאשקול זאת ואשיב להם תשובה.

יצאתי מהפגישה די מתוסכל ואולי גם מבולבל. לא הבנתי איך ההתנהגות המפתיעה שלהם מסתדרת עם כל מעלותיהם עליהן שמענו רבות לאחרונה. למרות הכל, יצאתי מהפגישה עם רצון כנה לבדוק באופן מיידי כיצד אוכל להיענות במהירות לדרישותיהם. לא חלפו שעות מאז הפגישה, והטלפון במקום שהותי מצלצל. זיהיתי על הצג את מספר הטלפון של השדכן ונדרכת. "אני המום ממה שאני עומד לומר לך", פתח ואמר, "אבל העסק נגמר."

חשבתי שאני מתעלף. אמרתי לו שהייתי בכיוון להשיב להם בחיוב, היה ברור לי שאף אחד לא ציפה ממני להיענות לכל הדרישות המחודשות בפחות מיממה. השדכן היה מבולבל לא פחות ממני, הוא לא הצליח להסביר את המתרחש ורק העלה כמה דרכי פעולה שיעזרו לברר מה קרה. הוא לא אמר זאת, אך היה נשמע שהוא מיואש מראש מכל ניסיון להציל את המצב.

במשך היממה האחרונה מאז הפגישה עם הצד השני ועד שהשדכן התקשר, ניסיתי להסתיר מבני ביתי את המצב. האמת שלא קלטתי שהמצב כה חמור, אך גם את מה שהטריד אותי דחפתי עמוק ללב פנימה, לא רציתי להוריד להם סתם כך את מצב הרוח. זכרתי את דברי חז"ל "ליכא כתובה דלא רמו בה תיגרא", וכך התייחסתי לקורות. אבל ברגע שהשדכן הנחית עלי את הפצצה, נאלצתי לשתף בה את בני ביתי. עד עצם היום הזה נצבט לי הלב כשאני נזכר באותו רגע מחריד. המהלומה, התעלומה, העצב והדמעות הרבות שזלגו מעיני אשתי ובתי.

הנעלב הראשי של הפרשה היה אמור להיות אני, וכפי שאפרט בהמשך, אך לא יכולתי להרשות לעצמי לשקוע בכעס או ברחמים עצמיים. בתור אב המשפחה הייתי חייב להיות חזק ולחזק את סביבתי הקרובה. נכון, מבחינת ההגדרה ההלכתית הם לא ביטלו את השידוך, כיון שהווארט עדיין לא התקיים, אך מבחינת התחושה הנפשית מדובר היה בעזיבת שידוך על כל המשתמע מכך. לא אגזים אם אומר שלמשך כמה שבועות הפך הבית שלי לשבור ורצוף. ההפסד הכספי שהיה נעוץ בטיסה המיותרת ארצה התגמד לעומת הכאב בלב. הרגשתי שאני מתפוצץ להבין מה התרחש כאן.

לא ארכו הימים וגיליתי שהמוקד שעומד במרכז העניין הוא אני. מה שקרה זה שברגע האחרון שמע עלי הצד השני דבר מסוים שהיווה מבחינתו עילה מספקת לביטול. מסתבר שהדרישות שהם העלו באותה פגישה מפתיעה, נועדו לגרום לי לרדת מן העץ. וכאשר חלפה יממה ועדיין לא הודעתי לשדכן על סירוב, הם מיהרו לחתוך את הסיפור.

ההבזק היה חד ביותר, הרגשתי שהוא מתפוצץ לי במוח... זה קרה כמה שבועות לאחר המקרה. מאז המאורע המעציב ניסיתי להסיח ממנו את הדעת ולהמשיך בחיים, אך הוא רדף אותי. אני לא רוצה להרחיב בכל הפרטים, אך מדובר היה בסיפור מוזר, מוזר מאוד. למרות היותי לכאורה נוגע בדבר, אני יכול להתחייב ולומר שהעילה שלהם לעצירת השידוך בגללי היתה בלתי הגיונית לחלוטין, ויעידו על כך שאר השידוכים המצוינים שעשינו.

באחד הימים שכבתי לנוח בצהריים ופתאום קלטתי הכל. לא הייתי זקוק לפרשנים ולא ליועצים, ידעתי מיד מה מוטל עלי לעשות. כמה שעות אחר כך כבר נקש מיודענו בדלתה של שדכנית באה בימים, מתפלל בכל ליבו שהיא עודנה מתהלכת בין החיים. "רק רגע", נשמע קול צרוד מעברו השני של הדלת. היא נפתחה, והשדכנית ניצבה שם, מתעניינת לרצונו של האורח הבלתי קרוא.

"אני..." אמר את שמו. "לא מכירה", ענתה השדכנית.

הוא ניסה מכיוון אחר: "האם את זוכרת את פלוני אלמוני?" וכאן הוא נקב בשמו של קרוב משפחה שלו. "לא", ענתה השדכנית, וליבו החל לפרפר. היה פשוט אצלו שכל שדכנית זוכרת את כל השמות שעברו אצלה גם בחלופי עשרות שנים. הוא הציג שאלה נוספת מתוך תחושה פנימית שהתשובה על שאלה זו תכריע את גורלו. "האם את זוכרת את גב'... לפני עשרים שנה חיפשת לה שידוך." "זוכרת?" תהתה הקשישה על השאלה המוזרה, "הרי היא כמו הבת שלי, אנחנו בקשר מתמיד". הוא שמח שמחה גדולה ואמר לה שברצונו לבקש ממנה טובה גדולה.

מה הניע אותו לפתחה של השדכנית הקשישה? כדי להשיב על כך עלינו לשוב עשרים שנה אחורה. קרוב משפחה של מיודענו היה בחור יתום מאב ומאם. בימים ההם לא היתה קיימת תוכנית ערבים, ובקושי אף הצליחו להקים קרנות פרטיות לצדקה. מיודענו נטל על עצמו את כל העול להשיא את קרוב המשפחה. אך לא רק העול הכלכלי היה מוטל על כתפיו אלא גם האחריות כולה. הוא היה זה שבירר עבורו אודות ההצעות, הוא היה הכתובת עימו יכול היה הבחור להתייעץ בשעת הצורך, בעצם הוא היה הכתף לכל הצרכים.

ויהי היום והציעו לקרוב משפחתו הצעה מתאימה. השידוך הלך והתקדם, והוא, כמי שהאחריות מוטלת כולה על כתפיו המשיך לברר ולעקוב. המסקנה אליה הגיע היתה שיש לעצור את העניין במהירות. אין כאן המקום לפרט מה מנע ממנו להניח את כל השיקולים על השולחן באופן גלוי, אך המסקנה היתה ברורה לעיניו, זועקת. הוא לא העז להחליט לבד אלא ניגש והתייעץ עם אדם גדול, אשר הכריע לעצור. גם קרוב המשפחה היתום לא הביע התנגדות לצעד הזה, למרות שהוא לא ירד לעומקו. הוא חתך אפוא את העניין במהירות, וגם ממרחק של עשרים שנה הוא לא שוכח את הזעקה המרה שהקים הצד השני, את הצער ואת הדמעות. בשעת מעשה הוא לא ידע ולא קלט שהשידוך בעצם הגיע לשלב סיום. זה צבט כבר אז את ליבו, אך הוא היה משוכנע במאת האחוזים שהוא עושה את הצעד המתבקש, הישר והנכון. והנה, בחלופי עשרים שנה נחתה בביתו פרשייה דומה. כאשר הרהר בדבר הבזיק במוחו המקרה הישן והמודחק. המידה כנגד מידה זעק בקולי קולות. במקרה הראשון נעצר הכל באבחת סכין פתאומית, כך גם במקרה השני. במקרה הראשון הוא נאלץ להסתיר את הסיבה האמיתית לעצירת העניין, כך גם במקרה השני, ועוד פרטים שהשתלבו זה בזה בדיוק רב, כביכול שני המקרים לא היו אלא פאזל אחד שחלקיו יוצרו בטווח של עשרים שנה. הוא ניסה לתקן. לא את עצם ההחלטה הנכונה, אלא את

הטקטיקה, את דרך הוצאתה לפועל. לשם כך יצא לאתר את השדכנית שהיתה מעורבת אז בשידוך. כאשר איתר אותה שמח לשמוע שהיא עומדת בקשר עם הנפגעת דאז.

השדכנית נזכרה מי הוא וחייכה חיוך עצוב. השנים שחלפו לא השכיחו ממנה את הכעס על קרוב משפחתו של הבחור היתום שפתאום התערב והחליט לגדוע את השידוך. כעת ניצב מולה קרוב המשפחה והראה לה את הצד השני של המטבע, את הסיבה שאילצה אותו בזמנו לפעול כפי שפעל.

"אני מבקש ממך טובה גדולה", פנה את השדכנית. "בבקשה", נענתה. "אבל לפני כן עלי לברר שאלה אחת, שאלה שהיא מבחינתי המכרעת: האם חיה של המדוברת טובים, או שמא היא חלילה סובלת?"

השדכנית התלהבה לספר על הבית המעולה שהקימה, על ילדיה הרבים והבריאים, על בעלה החשוב ועל כל הטוב הגשמי והרוחני שהם מנת חלקה. "הייתי מאושר", מספר בעל המעשה. "ידעתי שאם המציאות שם היתה הפוכה, אזי בקשת המחילה שלי לא תוכל להועיל הרבה. אדם שסובל מתקשה לסלוח לכל מי שהוא חושד שאשם בסבל שלו. גם כשהוא אומר סלחתי, אתה לא יכול להיות בטוח שזה מה שהוא מרגיש." הוא סיפר לשדכנית על המקרה שחזר על עצמו בביתו וביקש ממנה להתקשר לבדוק אם ניתן לקבל מחילה. "למה שאני אעשה זאת?" תמיהה השדכנית והושיטה לו טלפון עם מספר. במשך תשעים הדקות הבאות הוא גולל את כל הקורות. לא ביקש סליחה באופן טכני, אלא הניח על השולחן את כל הנתונים שאמורים לגרום לצד השני לקבל פרספקטיבה חדשה על הסיפור ולסלוח באמת. במהלך השיחה גם הציע פיצוי כספי, הצעה שנדחתה על הסף בנימוס תקיף.

בשעה שש ושלושים הוא עזב את ביתה של השדכנית מצויד בסליחה ומחילה מושלמת. בשעה שבע ורבע התקשר לביתו שדכן עם הצעה... אם ההצעה לא היתה מסתיימת בטוב, הסיפור לא היה מופיע כאן. "בתי זכתה לקבל בחור למדן עצום, בעל מידות וממשפחה מיוחסת. מלבד זאת הם נתנו לזוג עשרות אלפי דולר מעבר למה שהתחייבו, וזה אפשר להם לרכוש דירה טובה יותר." בעל המעשה מעיד כי לסיפור יש ענפים נוספים ומדהימים אותם הוא לא מוכן לספר כדי לא לחשוף פרטים אודות המשפחות המדוברות. הצד השווה שבכל הפרטים, הוא המידה כנגד מידה שנראית עין בעין. פרט אחד שהוא כן מוכן לספר, זה שגם קרוב המשפחה שלו (הבחור היתום) קיבל איתות משמים בגין חלקו – העקיף אמנם – בפרשה. וכשנשאל בעל המעשה 'מה הלקח שלך מכל הסיפור?' השיב: "לקח לי זמן להגדיר לעצמי עד כמה הייתי אשם במקרה הראשון בו עצרתי את השידוך. הרי בשעת מעשה כלל לא ידעתי שהוא בעצם הגיע לקו הגמר. נכון, יש לי כמה וכמה לימודי זכות על התנהגותי, אך דבר אחד ברור לי כשמש: אסור לשגר טילים. כאשר אתה משגר טיל, מתעופפים ממנו רסיסים ופוגעים במקומות שכלל לא התכוונת לפגוע. גם אם עצם הפעולה שלי בשעתו היתה נכונה, וגם כיום אני משוכנע בכך במאת האחוזים, הרי שצורת

הביצוע היתה צריכה להיות שונה. הקב"ה חיכה לי עשרים שנה עד שבדרכי השגחתו הפנים לי את המסר הזה בצורה החדה ביותר.

לסיום, ברצוני לבקש ממי שרואה את עצמו קשור לסיפור – שידע בבירור שהוא טועה... וזו הסיבה לפיה שיניתי פרטים בסיפור."

טפטופי הודיה [קול תודה]

שנים ארוכות שאני סובל מכאבי ראש חזקים ותכופים הבאים והולכים. רק מי שידע במה דברים אמורים יכול להבין כמה סבל ועוגמת נפש נגרמים כתוצאה מזה. בזמן כאב ראש אין ביכולתי ללמוד, ולעיתים אף לא לתפקד כלל. יום אחד החלטתי שמוכרח להיות תרופה כלשהי להקלה על כאבי, ונועצתי עם מביני דבר מיהו הפרופסור הטוב ביותר שיוכל לעזור לי. כעבור מספר ימים מצאתי את עצמי יוצא מדלת המרפאה עם מספר לא מבוטל של מרשמים, עובר בבית המרקחת מתחיל לקחת תרופות, שלהבטחת הרופא ישפרו משמעותית את חיי.

קשה לי להצביע על הרגעים מתי בדיוק החל השינוי. תחילה היתה זו סחרחורת, מן תחושה בלתי מוסברת שגרמה לי לישון הרבה יותר ממה שהייתי רגיל. אחר כך התחלתי להרגיש מנותק מכל הסובב אותי השלב הבא היה שהחזקתי ביד בדיקות דם שהראו על הפרעה לא פשוטה בתפקודי הכבד. אקצר ואכתוב שמסיבות שרק מסובב הסיבות רצה, לא הבנתי שיש קשר בין תחושותי האיומות לתרופות אותן אני נוטל, היות והפרופסור שלל את הקשר מכל וכל. התחלתי להתרוצץ אצל רופאים שונים, לערוך בדיקות ולברר. בינתיים, סבלתי מחוסר תאבון נורא ובחילות קשות. הדאגות מפני הבלתי נודע היו בנות לווייה להרגשה פיזית קשה. אני זוכר את עצמי נוסע באוטובוס בדרך לכולל [את ההסעה הפסדתי בפעם הראשונה בחיי כי קמתי מאוחר], מביט מהחלון אל העוברים ושבים. אני זוכר שהסתכלתי על אברך צועד על המדרכה כשהוא נושא ילדון בן שנתיים על זרועותיו. הרגשתי אז חולשה איומה ולא יכולתי להבין. בכלל איך אדם יכול להרים משהו. העולם היה נראה לי כולו כבד ומעורפל. רציתי לפתוח את החלון ולצעוק לו: הי, אברך, אתה יודע להעריך את זה שאתה יכול להרים ילד? אמרת על זה תודה לה? חשבת על זה שלא כולם יכולים לעשות זאת? אני, למשל, לא מסוגל אפילו ספר להרים. בהפסקת צהריים כשהסתובבתי בחדר האוכל והרגשתי בחילה איומה ורצון להקיא, הסתכלתי בעשרות האברכים שסעדו את ליבם. אם לא שהייתי מתבייש, הייתי לוקח רמקול וצועק לתוך אוזניהם: הי, אתם, אמרתם תודה על זה שיש לכם תאבון? שיש לכם רצון לאכול? אינכם יודעים, אבל נמצא פה ביניכם אדם שרק מראה של אוכל גורם לו להקיא. תגידו תורה. תודה על הדברים הפשוטים האלה. אז לראשונה, הכתה בי המחשבה הזו במלוא העוצמה. איננו יודעים להודות. הכל נראה לנו פשוט, טבעי ומובן מאליו. מובן שבריא, מובן שיש כח, ומובן שיש יכולת לאכול. רק

כשניטלו ממני המתנות המופלאות הללו הבנתי איזה הפסד זה להיות פה כל השנים ולא לדעת להודות... להרים עיניים לשמיים וללחוש – תודה.

בחסדו כי גבר עלי הגעתי לרופא שהיה שליח טוב להאיר את עיני. כשראה את התרופה שהפרופסור הורה לי ליטול, אמר שאזרוק אותה לפח האשפה, ובישר לי שאני בריא לגמרי. ואכן תוך שבוע מאז שהפסקתי לקחת את התרופה חזרתי אט אט לחיים. אבל לא, לא לאותם חיים. החיים החדשים קיבלו בעיני משמעות חזקה ועמוקה פי כמה. התחלתי פשוט להודות על כל דבר. כשהרגשתי תאבון ורצון לאכול, הייתי אומר תודה לה' וכמעט רוקד מרוב שמחה על היכולת המופלאה הזו. כשהייתי קם בבוקר ופוסע רענן נמרץ לכולל הייתי חש הודיית אין קץ ואהבה עצומה לבורא. נזכרתי בכל זאת עכשיו. שגרה? אפרוריות? שעמום? אין דבר כזה. אל תשכחו. נצלו את החורף המאוד לא שיגרתי הזה כדי להודות.

כשאדם יודע להודות על היומיום הפשוט, על עניינים שגרתיים ועל בריאות האיברים, הוא יכול להגיע לתחושת הודיה עמוקה כל כך שתוביל אותו לקשר אמיץ עם בוראו. אין צורך לחכות שה' יקח מאיתנו ח'ו את המתנות האלו. אפשר כבר עכשיו לשים לב. להיעצר, לשאת מבט אל השמיים ולומר לאבינו שבשמיים: תודה, רבוננו של עולם. תודה על הבריאות, תודה על התאבון, תודה על הכוח, תודה על הכל. עם טפטופי הודיה כאלו לאורך כל היום, יהפוך לנו החורף הארוך הבעל"ט לחורף מלא שמחה, התרגשות, והודיה אמיתית לבורא עולם.

כספו של מחלל שבת (הרב י. טוורסקי)

במקהלות חסידים נשמעו סיפורי הוד במשך ימי החנוכה על הצדיק הנשגב הרה"ק מהוסיאטין זיע"א, אשר יום ההילולא שלו חל באמצע חנוכה.

וכה סיפרו: יום אחד שלח הרבי את המשמש בקודש לצאת ולגייס סכום מסוים של כסף שהרבי נזקק לו עבור מטרה של צדקה.

המשמע עשה את שליחותו. יצא לרחוב העיר, תר אחר יהודים בעלי כיס ולב, התדפק על פתחי אנשים שיש להם קשר כלשהו לחצר הקודש וניסה לבקש מכל אחד תרומה או הלוואה בכדי להשיג את הסכום הנדרש.

בלכתו ברחוב, והנה מופיע מולו יהודי מוכר, שלמרבה הצער היה מחלל שבת בפרהסיה רח"ל. החנות שלו היתה פתוחה בשבת לעיני הכל.

הלה, שראה את המשמש מסתובב ומחפש אחר משהו, פנה אליו ושאל מה מבוקשו. המשמש ניסה להתחמק אך הלה התעקש עד שהבין כי מחפשים כסף עבור הרבי.

"אני רוצה לתת כסף לרבי" – הודיע היהודי בחגיגות ושלף מיד סכום כסף מכובד שהשלים כמעט לגמרי את היעד. המשמש לא יכול היה לסרב לכסף שנדחק אליו כמעט בכוח. הוא המשיך

לסובב על עוד כמה פתחים ולבסוף חזר אל הרבי בצעדים כושלות. כיצד אפשר להשתמש עם כסף של מחלל שבת?

כאשר נכנס אל הקודש פנימה, הוא הניח תחילה את שאר הכסף שקיבץ. את הסכום ה'בעייתי' הוא הותיר אצלו. אולם, הרבי שאל מיד: אין עוד כסף? – המשמש החל לגמגם: יש עוד, אבל זה ממחלל שבת פלוני.

הרבי רימז לו שיגיש את הכסף, והפטיר בנימה של תמיהה: "מהיכן אתה יודע שהוא מחלל שבת?" - - - השאלה נותרה תלויה באוויר. היה זה דבר גלוי וידוע לכל שהחנות שלו פתוחה, ומי יעמוד בסוד קדושים.

למרבה הפלא, בשבת הקרובה הופתעו כולם לראות שהחנות סגורה על מנעול ובריה. התברר, כי לאחר שהיהודי העניק את מתנת היד עבור הצדיק, הוא קיבל הרהורי תשובה והתחיל לחשב חשבוננו של עולם. על אתר קיבל על עצמו להתחיל לשמור שבת. או אז הובנה שאלת הרבי זיע"א: "מהיכן אתה יודע שהוא מחלל שבת?!".

ריבוננו של עולם, תודה (האמנתי ואזמרה)

בעל הסיפור מספר: לצערי לא נולדתי למשפחה שומרת תורה ומצוות. הורי אמנם שומרי מסורת, אך הקשר שלי לדת וליהדות היה אפסי ביותר. עד גיל עשרים ושמונה הייתי מרוכז כולי בלימודי משפטים באוניברסיטת תל אביב. הייתי תלמיד מצטיין, ובשנת ההתמחות שלי הגעתי לאחד ממשרדי העו"ד החשובים ביותר. החדות, הנחישות וההתמדה שבי סייעו לי להצליח בכמה תיקים חשובים, עד שבזמן קצר הפכתי להיות שותף במשרד בו עבדתי. גם ההצלחה והשפע הכלכלי לא איחרו לבוא. בטעות (אף שאין טעות) נקלעתי פעם אחת לשיעור תורה בבנין המשרד. הוקסמתי, והמשכתי להגיע באופן קבוע. הצצתי ונפגעתי.

תוך זמן קצר נרשמתי לסמינר ליהדות, התחלתי להניח תפילין, לשמור שבת ובהדרגה התחזקתי בשמירת תורה ומצוות. ואז החלטתי בנחישות לקחת חופש מהכל. עזבתי את הדירה בתל אביב, עזבתי את המשרד ועליתי לישיבה קדושה בירושלים. הוקסמתי משיעורי התורה, מנושא עבודת המידות בין הבחורים, הרגשתי לראשונה ש'כאן טוב לי'. אך בנושא אחד היה לי חושך מוחלט: בלימוד הגמרא. רבני הישיבה אמרו לי, ניתן לך עוד זמן עם הלימוד וזה יסתדר, אך השנים עברו ושום דבר לא נפתח. לא משנה כמה חברו תות החלפתי, כמה תפילות נשאתי לבורא עולם, אך לא הצלחתי להבין את הגמרא. בגיל שלושים התחתנתי בשעה טובה ומוצלחת, הקמנו את ביתנו בירושלים. נולדו לנו ילדים אך לא הרגשתי מרוצה. חזרתי בתשובה ואני לא באמת שמח בפנים, מה יהיה עם לימוד הגמרא? מדי כמה חודשים ניסיתי לחפש ישועה. להתייעץ

עם איזה רב או עם צדיק. למה אני לא מבין גמרא? שאלתי בייאוש. אך תשובות לא קיבלתי. רק תסכול שהולך ומעמיק יותר ויותר.

כמה שנים אחרי החתונה חבר טוב חשף אותי לנושא של ההודיה לה' "צריך להודות על הכל, גם על מה שלא הולך" ואמר לי, "ה' עושה לנו רק טוב, צריך רק להודות. זה נותן כח להמשיך". הוא נתן לי ספרים ודיסקים מחזקים בנושא 'איך לקבל מאורעות החיים בהודיה, באמונה שכל מה שה' עושה זה לטובה, אפילו כשהכל נראה שחור'.

פעם אחת אחרי תפילות רבות קבלתי חברותא חדשה, שעתיים למדנו יחד וכל מה שאמר נראה לי כמו סינית או יפנית... ליבי התחמם עד לבעירה גדולה 'אני לא יכול להשאר פה יותר' – החלטתי וקמתי ממקומי, יצאתי מהכולל, הלכתי מהר בלי לדעת בכלל לאן, והנה מצאתי את עצמי בקצה השכונה, קרוב לצוק ממנו נשקפת כל ירושלים. היה זה שעת ערב. ידעתי שאני רוצה לבקש מהבורא, אך לא היה לי מושג מה אני הולך לומר, ואז יצאו ממני המילים. 'ריבנו של עולם, תודה' הפתעתי את עצמי. נכון שלא ציפית שזה מה שאומר לך עכשיו, במצב סופני כמו שאני חש עכשיו, אבל תודה באמת, אני לא מבין כלום, לא יודע למה שוב ושוב אני מגיע לקושי. אבל אני יודע שכל מה שאתה עושה זה לטובתי. תודה תודה תודה. תודה שאני לא מבין גמרא. תודה על הקושי, תודה על הכאב!"

הפעם הרגשתי תחושה שונה עולה ומתפשטת בי. תחושת קירבה לבורא עולם כמו שמעולם לא חשתי. נשאתי עיניים לשמים והמשכתי בדיבורי. אינני יודע מאיפה הגיעו לפי המילים הבאות: 'בורא עולם, תראה כמה אברכים מצויינים יש לך, בכל הארץ ובכל העולם, כמה תלמידי חכמים יש לך, כמה גאונים יש לך... אינסוף! אבל תראה לי אחד כמוני, שכבר כל-כך הרבה שנים נלחם להבין דף גמרא, ואפילו כשהוא לא מבין הוא אומר לך תודה!!' למחרת, החלטתי שאני מודה על כל מה שאצליח להבין בלימודי ויהי מה, ולהפתעתי הרגשתי לראשונה בחיי שהפעם זכיתי בכח התודה, לקבל באמת את התורה, התחלתי להבין משהו, כמובן שהודיתי בכל לב, וכיום אני כבר מסיים הוצאת קונטרס בסוגיות הנלמדות אצלנו במסכת שבת ... עבורי זוהי קבלת התורה של ממש.

שהכל נהיה בדברו II [קול תודה]

צועד לו יהודה ברחוב, מביט בשעונו בקוצר רוח בולט. סדר היום שלו עמוס להפליא, לפניו מטלות אין ספור והוא חש זקוק למנוחה של מספר דקות. את עינו צד שלט מואר של בית קפה נחמד בפינת הרחוב. הוא מחליט להיכנס. פונה אל המלצר האדיב ומבקש ממנו שיאיל להכין לו כוס תה. מתיישב מיועדנו על הכורסאות, מביט בנוף המדשאות, לרגליו שטיח רך ונעים ובאוויר ריחות של אוכל טעים. הוא נהנה מריחות איכותי ועשיר, כשברקע מוזיקת רקע רגועה. נוטל הוא

את כוס התה ובלגימות איטיות ושלוות שותה אותה עד תומה, תוך שהוא מתאמץ להפיק את מירב ההנאה מהדקות הנינוחות שנכנסו לסדר יומו.

כשמסיים יהודה לשתות הוא קם ונפנה אל בעל בית הקפה כדי לשלם. הלה רושם לו סכום נכבד ומגיש לו את החשבון. יהודה מביט בחשבונית ובבעל המקום חליפות ואינו מבין: "הרי הזמנתי רק כוס תה? בסך הכל מים, שקית תה, כפית סוכר. על זה עלי לשלם סכום כה רב? מדוע?!" תוהה הוא בקול זועף קמעה. או אז, מתחייך בעל המקום ומסביר: "ידידי היקר, אינך משלם רק עבור כוס התה. התשלום כולל גם את כל מה שמסביב: יש ריהוט יוקרתי, יש מיזוג אוויר, יש מלצרים, יש מוסיקה טובה ונוף יפה... על כל אלה ועוד צריך לשלם'.

כך הוא העולם, היה מסביר הגאון רבי ישראל מסלנט. לא לחינם תיקנו חז"ל לברך: "שהכל נהיה בדברו" על כוס תה, כשאני שותה תה, מדוע עלי להזכיר שכל העולם נהיה בדברו? מדוע אינני מודה על כוס התה בלבד? אין זאת, אלא שעלי להודות על כל ההנאה שיש לי מסביב לכוס התה. ה' ברא עולם שלם, הרים וגבעות, עולם מלא נפלאות, עצים ופרחים, נהרות וימים. כשאני שותה את כוס התה אני נהנה מאינספור פרטים שמעניקים לי עונג מושלם... על כל אלו עלי להודות לו, לבורא עולם, לשבח ולפאר. "שהכל נהיה בדברו" – זו הודיה גם על החדר בו אני יושב, גם על האוויר הנעים שנושב, על כל הבריאה שהיא תפאורה להנאתי ועל כל אלו נתונה תודתי.

שותפות בתורה [מתוך 'האמנתי ואדברה']

ר' יצחק הינו אברך משי החובש את ספסלי בית המדרש וכל רגע פנוי שלו מוקדש ללימוד התורה. אשתו מטפלת במספר תינוקות בכדי לעזור בפרנסת המשפחה. סך ההכנסות הכלליות שלהם עומד על מלגה בסך 1800 ₪ מהכולל בו לומד יצחק, כ-2000 ₪ שאשתו מרוויחה כמטפלת, ועוד 1000 ₪ מקבלת המשפחה מידי חודש מיהודי יקר שקיבל על עצמו לתמוך בתלמיד חכם - ובחר למטרה זו את ר' יצחק. הסתפקות במועט היא הטבע השני עבורם, והם חסכנים וזהירים עם כל הוצאה. וילדיהם תמיד עליזים ומלאי שמחת חיים, לבושם מסודר ונקי, וכל חזותם מעידה על היותם ילדים אהובים למשפחה מטופחת.

יום אחד ראתה האשה כי בעלה ר' יצחק כבר לא חוזר מהכולל בשמחה כבעבר, ושאלה אותו לפרש הדבר. "נראה לי שפעם היית נהנה מהלימוד בכולל הרבה יותר", אמרה. "נכון", נאנח יצחק והסביר, "בכולל יש מסגרת מסוימת, והאברכים נדרשים ללמוד לפי התוכנית של ראש הכולל, ואילו אני מעדיף ללמוד מסכתות אחרות מאלה הנלמדות כעת בכולל. אלא מה? רק מי שלומד לפי התוכנית הזו זכאי למלגה מלאה. אחרת, הוא לא יקבל את מלגת הכולל, אלא רק את קצבת משרד הדתות, העומדת על כ- 800 ₪."

האישה אף שידעה כמה חשוב כל שקל לתקציב המשפחתי לא חשבה פעמיים ואמרה לו: "אדם צריך ללמוד מה שליבו חפץ. אני מבקשת שתתחיל ללמוד באופן עצמאי מה שאתה רוצה, גם אם תקבל אלף שקל פחות". "ומה עם הכסף?", תמה יצחק" - . ה' יעזור. לא ניכנס לחובות חלילה, תמיד ה' עזר. " יצחק התפעל מעוצמתה של אשתו ומסירותה, ואכן הודיע להנהלת הכולל שמעתה הוא לומד באופן עצמאי. בעל כורחם קיצצו לו במלגה, והוא שב ללמוד בשמחה את הלימוד שליבו חפץ.

והנה לא עבר שבוע שבו החל יצחק ללמוד באופן עצמאי, פגש אותו היהודי שנהג לתמוך בו באלף שקלים מידי חודש". הנה אתה!" הוא צהל. "אותך בדיוק חיפשתי". "במה אני יכול לעזור?", מיהר יצחק לברר" - . אתה בהחלט יכול לעזור. אמנם לא לי, אלא ל-חמי. "כל מה שיצחק ידע על חמיו של ידידו היתה העובדה שאינו שומר תורה ומצוות כלל" - . אתה הרי יודע שהוא לא דתי. אבל בשנים האחרונות הוא בכל זאת התקרב קצת, התחיל בין השאר לשמוע הרצאות של רבנים. הנה לפני שבוע בדיוק הוא שמע דרשה של הרב יגאל כהן, שבה הרב הסביר ואמר שהתרומה המבורכת ביותר שקיימת היא תמיכה ישירה בתלמיד חכם שתורתו אומנות, והיא זו הנותנת עושר. חמי התלהב מהרעיון וצלצל אלי לברר אם יש לי ת"ח מתאים עבורו. כשאמרתי לו שאני נותן לך 1000 ₪ מדי חודש, הוא מיד אמר: מעכשיו גם אני אתן לו 1000 ₪ מדי חודש, גם אני רוצה שותפות בתורה. ..."

תחשוב טוב יהיה טוב (גל' טיב הקהילה)

סיפר הגה"צ המקובל רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א: מעשייה נאה סיפר לי רב חשוב אחד שליט"א, שנמצאים אצלו בקהילתו שני יהודים זקנים ניצולי שואה, שניהם שרדו את המלחמה העולמית הנוראה בבריחה למלכות רוסיה הרשעה, ושניהם סבלו קשות באותם שנים של עבודת פרך כשהוגלו לגולת סיביר הדוויה. – נראה שתולדות חייהם באותה תקופה כמעט זהים, ועם כל זאת יש הבדל עצום ביניהם בצורת הסתכלותם והתייחסותם על חייהם עצמם!

הראשון מספר תמיד מכל מה שעבר עליו כדי להגדיל הנס, ולספר בשבחיו של מקום, שעם כל ההרג והשמד הגדול, והסכנה העצומה שהיתה מרחפת עליו כל העת, זכה וניצל משם. הוא מלא שמחה והודיה להשם יתברך, ומרבה בפרטי 'טיב ההשגחה' בעת בריחתו מתוככי גיא ההריגה, ובניסים הרבים שהתרחשו עמו בגולת סיביר. הוא אדם שמח ומרוצה, כולו מלא תודות לבורא עולם, החיוך לא סר מעל פניו, כשעל כל מקרה לא טוב הוא מגחך ואומר 'שם' היה יותר גרוע... ועל אף גילו המופלג הוא מלא חיות וטעם החיים. למשל, כשמספר על אחיו שנהרג בשואה בצורה טראגית רח"ל, ומעיניו זולגות הדמעות, מסביר הוא מיד את כוונתו מדוע מספר זאת –

כדי להמחיש את גודל הניסים שנעשו עימו, שכן גם הוא היה בדיוק באותו מצב עם אחיו יחדיו, וכשם שאחיו נהרג היה יכול גם הוא ליהרג, ובכל זאת עשה עמו הקב"ה נס ופלא והשאירו בחיים... ולפיכך הוא מודה ומשבח תמיד, והוא שמח בחייו ומאושר במתנה שהעניקו לו מן השמים. וכד"א (ברכת מודים): "נוֹדָה לָךְ וְנִסְפָּר תְּהִלָּתְךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדְךָ וְעַל נַשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל נְסִיךְ שְׁבָכְךָ יוֹם עֲמָנוּ. וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ אֲשֶׁכֶּל עֵת, עָרֵב נִבְקָר וְצָהָרִים." ואילו השני לעומתו, נעשה אדם שחור ומריר, הוא מרבה לבכות ולהתלונן, מספר את צרותיו ומבכה את חלקו, למה ומדוע הייתי צריך לעבור בצעירותי לפני שבעים שנה כל כך הרבה קשיים? כשכל העת הוא מתאונן ומדוכא מחמת חלקו הרע. הוא מרבה לספר על המאורעות הקשים שעברו עליו, מתחילה כשנכנסו הנאצים באכזריותם הנוראה, ובקושי רב הצליח ברגע האחרון לחמוק מידיהם בבריחה לרוסיה, ומשם ממשיך בתואנותיו לספר על כל הקשיים והגזירות שעברו על ראשו בסיביר, כשרק בנס משמים בקושי נשאר בחיים, וכמעט שמצא שם את סופו... אדם זה מוקף כעס ומכאובים, עוגמת הנפש אינה מניחה לו לרגע, בסביבתו שורה תמיד עצב ותוגה, רחמנא ליצולן. עד שכמעט איבד את טעם החיים, וסר חינו מעיני הבריות.

הטיב המורם ממעשה זה, במקום להתבכין ולראות את כל הצרות והייסורים, תראה את הטוב הגלוי והנסתר, להודות ולשבח לפניו יתברך. תחשוב ותתבונן אל נכון כמה היה יכול להיות יותר גרוע... ותראה את הברכה שנתן לך הבורא בחיים, בשמחה ובלב שלם, וממילא תפתח בכך את הצינורות להמתיק כל הדינים, וזו הדרך הנכונה והישרה להצלחה בכל דבר, ולראות תמיד בטובה.

— תחשוב טוב יהיה טוב!